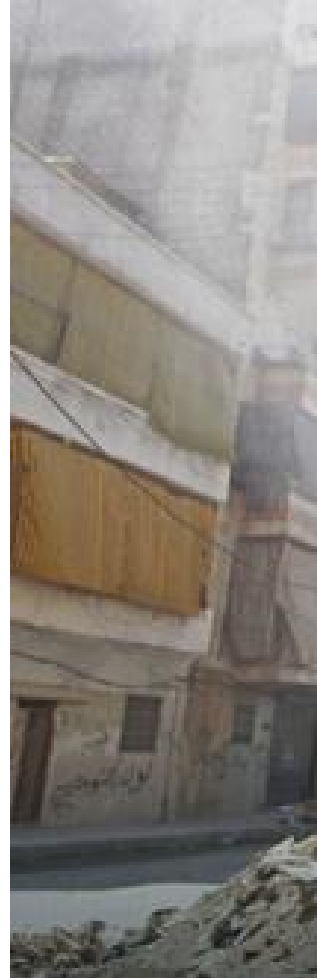

Вакуум који је настао у Сирији, алијанса око Асада попунила је бомбама. Али Русија и Иран се не слажу у свему, а и Москва ће се у неком тренутку растати од Асада, процењује посланик Зелених у Бундестагу Омид Нурипур.

Са њим је интервју урадио немачки "Дојче веле", у ком је причао о тренутном стању у Сирији, новом тројном савезу и мировном споразуму и његовој одрживости.

Русија и Турска су посредовале у постизању примирја између Асадовог режима и побуњеника. Како оцењујете тај договор?

- Постоје два позитивна аспекта. Први: сваки минут у којем се не пуца је добар минут за Сирију. Друго: код ранијих договора о примирју често није бивало јасно на које се групе односи, а на које не. Сада су познати изузеци: против џихадистичких група Џабхат Фатах ал Шам и „Исламске државе“ и даље ће се ратовати. Тако да то поједностављује процену одрживости и трајања споразума. Али, уз сву радост због овог одушка, то је све још далеко до мировних преговора или националног помирења. Тако да, без обзира што се такав развој догађаја може само поздравити, не треба гајити илузије.

Шта би било неопходно за одрживо примирје?

- Уједињене нације морају постати перјаница преговора. Специјални повереник УН, Штафан де Мистура је једини који ту може да има неутралну улогу – тако да би вођење преговора требало поверити њему. Ако би примирје потрајало дуже од неколико дана, што би већ био огроман успех, онда би од централне важности било да то доведе до политичког процеса који би заиста водио ка мировним преговорима. Наравно да се онда одмах поставља питање прелазне владе, механизма предаје власти – на пример одржавањем избора и како би могло да изгледа национално помирење. И све то би морале да обављају Уједињене нације, а не Руси или Иранци.

Питање би такође било да ли те две земље то уопште желе?

- Не би требало потценити напетости унутар самог Асадовог табора. Било је много ситуација када су из обе владе стизале потпуно различита објашњења, делом противречна. И Руси и Иранци се у многome очигледно не слажу. Међународна заједница је у Сирији иза себе оставила вакуум који је алијанса окупљена око Асада попунила бомбама. Чињеница је такође да џихадизам у Русији има снажно унутрашњополитичко дејство. Не верујем да Русија има интереса да, грчевито се држећи Асада, који је синоним за касетне бомбе, хемијско оружје и уништене градове, повећа проблем џихадизма и на Кавказу. Због тога сматрам да ће се Руси, средњорочно, растати од Асада.

Поред проблема са Асадовим режимом, у тој земљи, али не само тамо, постоји и проблем џихадизма. Како се носити с тим?

- Ми морамо да схватимо да имамо посла са идејом. А „Исламска држава“ је заступник те идеје. И ако победимо Исламску државу у Сирији и Ираку, ми тиме још нисмо решили проблем. Мора се поћи од тога да сунитима треба пружити перспективу, односно наду да у обе земље могу да преживе. Разлика у политичком приступу се види у Ираку на примерима Тиркита и Фалуце. Након освајања Тиркита, покушало се прво са снабдевањем водом и електричном енергијом. Истина да тамо има још увек гомила проблема, али многи људи су се већ вратили. Тамо је делимично мирно. Фалуца је у борби за освајање и акцијама шиитских паравојних формација уништена 85 одсто. Ако

онда Фалуца треба да буде пример како се побеђује ИД, онда тако повећавамо џихадистички проблем.

Како онда наступати у таквим околностима против ИД?

- „Исламска држава“ је за многе веома атрактивна организација. Они су логистичком подршком и уз много новца успели много више него Ал Каида. При том је више него јасно да је њихова идеологија нихилистичка. Џихадисти ће се позабавити асиметричним конфронтацијама са нашим друштвом, али и унутар самог друштва. Ми бисмо морали да схватимо да се овде не ради о конфронтацији само са једном организацијом. Много више бисмо морали да урадимо на томе да учинимо отпорним нашу децу на такве идеологије. Она не смеју да подлегну убеђењу да се само мрачни џихадисти залажу за своје људе. Уз то такође иде и то да немачка канцеларка Ангела Меркел не телефонира након напада у Берлину само са председником Туниса како би му рекла да треба да прими назад своје криминалце; већ треба да телефонира и са саудијским краљем како његова земља не би више финансирала салафистичке групе широм света. Јер, салафизам је прелазна фаза ка џихадизму.

Џихадизам је много људи натерао у бекство. Како Немачка може да делује

превентивно?

- Ми сви морамо најпре да се заложимо за то да људи ниоткуда не треба да беже. Желео бих да наведем два примера. Први је Либија. Након свргавања Гадафија, гомила конвенционалног оружја која је складиштена у његово време, завршила у рукама грађана; што је у великој мери и омогућило рат. Неко је то оружје једном продао – а међу њима је била такође и Немачка. Тако да ово питање иде и на адресу Запада и његових испорука оружја, и то управо због тога ако желимо да спречимо бекство из одређених земаља.

Други пример је Сирија. Последњи преговори одвијали су се у потпуности без присуства Европљана. Европљанима је стављено до знања да нису потребни, односно испали су у потпуности из игре када је Сирија у питању јер нису у стању да говоре једним гласом. И онда не би требало да се чудимо што више немамо утицај на догађаје у Сирији, а тамошња догађања су наравно у непосредној вези са избегличким покретом. То је такође у вези с тим што поједине земље испоручују оружје побуњеничким групама, а друге Асаду. Тако да уколико желимо делотворну спољну политику, морамо се повезати на европском нивоу. Као појединачне државе, ми Европљани смо сувише мали.

(Дојче веле-Блиц)